

अग्ने तव श्रवो वयो महि भ्राजतेऽर्चयो विभावसो ।

बृहद्भानो शवसा वाजमुक्थ्यं दधासि दाशुषे कवे ॥ १०६ ॥

का° [१७. ३. १५.] अग्ने तवेति सिकता न्युष्य हृदयत्यात्मानम् । षडृचनोत्तर-
वेदौ सिकताः प्रक्षिप्य ताभिः पुष्पक्षं विनात्मानं हृदयेत् ॥ पावकाग्निदृष्टं षडृ-
चमग्निदेवत्यम् । आग्ने द्वे विष्टारपङ्क्ति (49.) यस्या द्वितीयतृतीयपादौ द्वादशाक्षौ
आद्यतुर्यावष्टकौ सा विष्टारपङ्क्तिः । हे अग्ने हे विभावसो विभा दीप्तिरेव वसु धनं
यस्य तत्सम्बोधनं हे कालिधन तव वयो धूमः अर्चयो दीप्तयश्च भ्राजते दीप्यते
वीयते भक्ष्यते प्राणिभिरिति वयोऽन्नम् वी काल्यसनस्वादनव्याप्तिषु धूमस्याङ्ग-
तिपरिणामद्वारेणान्नहेतुवाद्वयोऽत्र धूम उच्यते । कीदृशं वयः श्रवः श्रावयति यु-
लोके कृतं कर्मेति श्रवः धूमदर्शनादिवानां कर्मज्ञानम् । तथा महि महत् नभो-
गामित्वात् धूमो वाऽस्य श्रवो वयः स ह्येनममुष्मिंल्लोके श्रावयतीति श्रुतेः [७.
३. १. २१.] । किं च बृहन्तो महान्तो भानवो रश्मयो यस्य तत्सम्बुद्धौ हे बृह-
द्भानो हे कवे क्रातदर्शिन् विद्वन् यजमानाभिप्रायज्ञ दाशुषे हविर्दत्तवते यजमा-
नाय शवसा बलेन सह वाजमन्नं त्वं दधासि ददासि । कीदृशं वाजम् उक्थ्यम्
उक्थः शस्त्राद्युपेतो यज्ञस्तद्योग्यं यज्ञपर्याप्तमन्नं (50.) ददासीत्यर्थः ॥ १०६ ॥

पावकवर्चाः शुक्रवर्चा अनूनवर्चा उदियर्षि भानुना ।

पुत्रो मातरा विचरन्नुपावसि पृणक्षि रोदसीऽउमे ॥ १०७ ॥

हे अग्ने त्वं भानुना दीप्त्या उदियर्षि उद्गृहसि उत्कर्षं प्राप्नोषीत्यर्थः कीदृशत्वं
पावकवर्चाः पावकं शोधकं वर्चा दीप्तिशक्तिर्यस्य सः । शुक्रवर्चाः शुक्रं शुक्लं नि-
र्मलं वर्चा यस्य । अनूनवर्चाः अनूनमहोर्ध्वं वर्चा यस्य पूर्णशक्तिः । किं च हे
अग्ने त्वं विचरन् सर्वतः प्रचरन्सन् उपावसि उप संगम्य पालयसि सदेवमनुष्यं
जगद्रक्षसि । तत्र दृष्टान्तः पुत्रो मातरा यथा पुत्रश्चरमे वयसि मातरा मातापितरौ
उपावति तद्वत् पितरामातरा च हृन्दसीति [पा° ६. ३. ३३.] निपातः । किं च उमे
रोदसी द्यावापृथिव्यौ पृणक्षि पूरयसि हविषा द्यां वृद्ध्या भूमिं पूरयसीत्यर्थः इमे